

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

P R A V I L N I K
o internoj kontroli i reviziji

Sarajevo, decembar 2006. godine

Na osnovu člana 35. Zakona o izvršenju budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2005.godinu („Službeni glasnik BiH“, broj: 7/05), člana 23. Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 61/04) i člana 24. Poslovnika o radu Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 15/03-prečišćeni tekst, 20/03 i 4/05-izmjene), Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na 274. sjednici održanoj 07.12.2006. godine, d o n i j e l a

P R A V I L N I K

o internoj kontroli i reviziji

POGLAVLJE I. UVODNE NAPOMENE

Član 1. **(Predmet)**

Ovim Pravilnikom uređuje se sistem interne kontrole i interne revizije u Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Centralna izborna komisija BiH).

Član 2. **(Primjena)**

Internom kontrolom i internom revizijom osigurava se efikasnost i učinkovitost rada, pouzdanost finansijskog izvještavanja, izvještavanja o radu i usklađenosti s primjenjivim zakonima i propisima o izvršenju budžeta, te o radu i obavljanju poslova Centralne izborne komisije BiH.

POGLAVLJE II. CILJEVI INTERNE KONTROLE I REVIZIJE

Član 3. **(Cilj interne kontrole)**

(1) Interna kontrola podrazumijeva uspostavu, politike i procedure koje se koriste radi osiguranja da Centralna izborna komisija BiH:

- a) poštuje zakone, propise, unutrašnja uputstva i pravila;
- b) promovira uredno, učinkovito i efektivno poslovanje radi postizanja planiranih ciljeva;
- c) sprečava nenamjensko trošenje sredstava, zloupotrebu i loše upravljanje budžetskim sredstvima i
- d) razvija pouzdane i transparentne finansijske informacije koje se tiču upravljanja i izvještavanja.

(2) Sistem interne kontrole obuhvata širok spektar specificiranih procedura za poslovanje u Centralnoj izbornoj komisiji BiH, uključujući: procedure za stvaranje i evidentiranje obaveza; procedure za nabavku i materijalno evidentiranje roba, materijala i stalnih sredstava; procedure za poslovanje, obavljanje poslova i zadataka u Centralnoj izbornoj komisiji BiH; procedure za signiranje, odlaganje radne dokumentacije, kolanje-distribuiranje računovodstvene dokumentacije, korištenje službenih vozila, reprezentacije, mobilnih i fiksnih telefona, upravljanje gotovinom; procedure za evidentiranje u ISFU sistemu i zaštita IT sistema.

(3) Interna kontrola odvija se istovremeno sa tekućim radnim procesom, koji čini njegov sastavni dio.

Član 4. (Ciljevi interne revizije)

(1) Interna revizija je nezavisna savjetodavna aktivnost kojom se osigurava objektivna analiza radi poboljšanja poslovanja Centralne izborne komisije BiH.

(2) Aktivnost iz stava (1) ovog člana pomaže Centralnoj izbornoj komisiji BiH da ostvari svoje ciljeve uvođenjem sistemskih i znanstvenih metoda procjene i poboljšanja učinkovitosti upravljanja rizikom, kontrole i procesa upravljanja.

(3) Interna revizija je nezavisna i objektivna savjetodavna aktivnost koja daje Centralnoj izbornoj komisiji BiH nepristrasnu ocjenu o finansijskim, operativnim i upravljačkim aktivnostima i nezavisna je o upravljačkom procesu interne kontrole.

(4) Interni revizor izvještava o adekvatnosti internih kontrola, tačnosti i ispravnosti transakcija, do koje mjere se vodi računa o imovini i njezinom čuvanju te o usklađenosti sa zakonima, politikama, procedurama i drugim propisima.

(5) U svome radu interni revizor iz stava (4) ovog člana pridržava se međunarodnih i opće prihvaćenih standarda internih kontrola i internih revizija, etičkog kodeksa i za svoj rad odgovara Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

(6) Revizor donosi svoj operativni plan rada i komunicira s Centralnom izbornom komisijom BiH ili vanjskim revizorima, kada je to potrebno, podnosi izvještaje o svojim rezultatima i procjenama i, na zahtjev Centralne izborne komisije BiH, daje periodičnu tromjesečnu analizu, preporuke, savjete i informacije o aktivnostima koje su bile predmetom interne revizije Centralne izborne komisije BiH.

(7) Interni revizor komunicira sa javnošću samo u slučaju kada ima pismeno odobrenje Centralne izborne komisije BiH.

(8) Nalazi internog revizora, kao i sva dokumentacija koja je u vezi s tim, mora bit dostupna Ministarstvu finansija i trezora BiH ovlaštenom za obavljanje vanjske revizije u Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

POGLAVLJE III. INTERNA KONTROLA

Član 5. (Vrste)

Postoje tri osnovne vrste interne kontrole, i to:

- a) upravljačka,
- b) administrativna i
- c) računovodstvena.

Odjeljak A. Upravljački kontrolni postupci

Član 6. (Način provođenja)

Ovi postupci obuhvataju pismene procedure za upravljanje, odnosno upravljačke kontrolne postupke, kojima se propisuju pravila i metode: za donošenje odluka vezanih uz finansijsku i operativnu politiku; za način sazivanja, organiziranja i vođenja sastanaka; za uspostavu komunikacionog kanala koji treba osigurati svim uposlenima da daju svoj doprinos u poslovnim politikama i procedurama koje utiču na njihove obaveze i odgovornosti; za raspored zadataka i ovlasti pojedinaca; za metodu identifikacije rizika i upravljanje njima, te metodologijom za ocjenjivanje uspješnosti u ostvarivanju zadataka (organizacionih jedinica i pojedinaca).

Član 7. (Regulativa za provođenje)

Procedure koje regulišu upravljačke kontrolne postupke u Centralnoj izbornoj komisiji BiH sadržane su u sljedećim aktima:

- a) Poslovnik o radu Centralne izborne komisije BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 15/03, 20/03 i 4/05);
- b) Odluka o osnivanju Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 30/01 i 10/02);
- c) Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH i
- d) drugi pravni akti.

Odjeljak B. Administrativni interni kontrolni postupci

Član 8. (Način provođenja)

(1) Administrativnim internim kontrolnim postupcima u Centralnoj izbornoj komisiji BiH utvrđuju se: postupci za donošenje odluka na osnovu kojih zaposleni obavljaju svoje poslove za koje su ovlašteni i način donošenja odluka Centralne izborne komisije BiH; zaprimanje, razvrstavanje, donošenje, ovjera i distribuiranje dokumentacije i pismena nadležnim tijelima i pojedincima; izrada, čuvanje, upotreba i uništavanje pečata Centralne izborne komisije BiH; organiziranje poslova u organizacionim jedinicama i međusobni odnosi u Centralnoj izbornoj komisiji BiH; arhiviranje predmeta i akata te pristupi i korištenje spisa, a na osnovu:

- a) Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 19/02, 35/03, 26/04, 37/04, 48/05 i 2/06);
- b) Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 26/04, 7/05 i 48/05);
- c) Zakona o pečatu institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 12/98);

- d) Odluke o kancelarijskom poslovanju ministarstava službi, institucija i drugih organa Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 21/01);
- e) Uputstva o načinu obavljanja kancelarijskog poslovanja ministarstava, službi, institucija i drugih organa Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 35/03);
- f) Uputstva o načinu izrade, čuvanja, vođenja evidencije i uništavanja pečata institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 22/98) i
- g) unutrašnjih pravilnika, procedura, naredaba, odluka, uputstava i drugih akata internog karaktera.

(2) Interni administrativni kontrolni postupci uključuju procedure za vođenje postupaka, organiziranje poslova, donošenje odluka i obavljanja kancelarijskog poslovanja u Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

Član 9. **(Regulativa za provođenje)**

(1) Interni administrativni kontrolni postupci odnosit će se na donošenje odluka o obavljanju poslova zaposlenih u Centralnoj izbornoj komisiji BiH u skladu sa:

- a) Poslovníkom o radu Centralne izborne komisije BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 15/03, 20/03 i 4/05);
- b) Odlukom o osnivanju Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 30/01 i 10/02);
- c) Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH,
- d) Pravilnikom o disciplinskoj odgovornosti državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 20/03) i
- e) Pravilnikom o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti zaposlenika Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH broj: 03-07-1269/05 od 05.05.2005. godine.

(2) Internim administrativnim kontrolnim postupcima utvrđuje se i da li se odluke Centralne izborne komisije BiH donose na način predviđen Poslovníkom o radu Centralne izborne komisije BiH.

(3) Procedure koje propisuju i kontrolišu aktivnosti vođenja kancelarijskog poslovanja u Centralnoj izbornoj komisiji BiH utvrđene su Uputstvu o načinu obavljanja kancelarijskog poslovanja ministarstava, službi, institucija i drugih organa Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 35/03).

(4) Izrada i kontrola postupanja s pečatom provodi se na osnovu odredaba Zakona o pečatu institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 19/98 i 14/03) i Uputstva o načinu izrade, čuvanja, vođenja evidencije i uništavanja pečata institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 22/98).

(5) Na proceduru i kontrolu arhiviranja predmeta i akata, te za pristup i korištenje spisa u Centralnoj izbornoj komisiji BiH, primjenjuju se odredbe:

- a) Pravilnika o zaštiti i čuvanju arhivske građe u Arhivu BiH i registratorske građe u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 10/03);
- b) Pravilnika o preuzimanju arhivske građe u Arhiv BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 10/03) i
- c) Pravilnika o sigurnosti informacionih sistema Centralne izborne komisije BiH.

Odjeljak C. Računovodstveni interni kontrolni postupci

Član 10. (Način provođenja)

(1) Računovodstvenim internim kontrolnim postupcima u Centralnoj izbornoj komisiji BiH utvrđuju se postupci za zaprimanje, kontrolu, obradu i unos u poslovne knjige knjigovodstvenih dokumenata o nastalim poslovnim promjenama i način izvršenja obaveza po osnovu rashoda, a na osnovu:

- a) Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 61/04);
- b) Zakona o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 42/04);
- c) godišnjeg zakona o izvršenju budžeta Bosne i Hercegovine;
- d) Pravilnika o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine;
- e) Uputstva o obavljanju popisa imovine i obaveza budžetskih korisnika institucija BiH, na dan 31.12. tekuće godine i
- f) Pravilnika o računovodstvu budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

(2) Interne računovodstvene kontrole uključuju procedure o stvaranju i evidentiranju finansijskih obaveza.

Član 11. (Računovodstveni i budžetski sistem)

Internu kontrolu izvršenja budžeta Centralne izborne komisije BiH obavlja Ministarstvo finansija i trezora BiH u zakonom propisanim rokovima.

Član 12. (Računovodstveno-kontrolne procedure)

(1) Procedure koje regulišu računovodstveno-kontrolne postupke sadržane su u:

- a) Odluci o osnivanju Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 30/01 i 10/02);
- b) Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH,
- c) Pravilniku o načinu obračuna plaća i ostalih materijalnih prava članova Centralne izborne komisije BiH;
- d) Pravilniku o plaćama i naknadama državnih službenika i zaposlenika u Sekretarijatu Centralne izborne komisije BiH;
- e) Pravilniku o načinu obračuna naknada za rad komisija, grupa ili drugih radnih tijela Centralne izborne komisije BiH,
- f) Procedurama evidentiranja i plaćanja ulaznih faktura u Sekretarijatu Centralne izborne komisije BiH i
- g) Odlukama Centralne izborne komisije BiH kao što su: o korištenju reprezentacije, o upotrebi mobilnih aparata i dozvoljenim troškovima PTT usluga, o postupku korištenja službenih i privatnih automobila u službene svrhe, o blagajničkom poslovanju, o blagajničkom maksimumu i dr.

(2) Na procedure za popis imovine, potraživanja, zalihe i obaveze primjenjuje se Uputstvo Ministarstva finansija i trezora BiH o popisu imovine i obaveza budžetskih korisnika na kraju budžetske godine.

(3) Na procedure za nabavu robe, pružanja usluga i ustupanja radova primjenjuje se Zakon o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 49/04, 19/05, 52/05, 8/06, 24/06 i 70/06), kao i uputstva za primjenu određenih odredaba ovoga zakona, Pravilnika o internim procedurama i postupcima nabavke roba, usluga i radova, stvaranja i unosa obaveza preko ISFU u Glavnu knjigu trezora Centralne izborne komisije BiH i Pravilnika o postupku direktnog sporazuma Centralne izborne komisije BiH.

Odjeljak D. Postupci procjene rizika

Član 13. (Definicija rizika)

(1) Učinkovit sistem interne kontrole zahtijeva prepoznavanje i stalnu procjenu i ocjenjivanje materijalnih rizika koji mogu onemogućiti postizanje ciljeva.

(2) Rizici su stvarni ili mogući događaji koji umanjuju vjerovatnost postizanja ciljeva Centralne izborne komisije BiH.

(3) Procjena rizika je opći pregled podložnosti određene funkcije ili aktivnosti na pogreške, nepravilnosti, neovlaštenu upotrebu ili neodgovarajuće rezultate i koristi se za utvrđivanje koliko je vjerovatno da će doći do neželjenih događanja i koliko su ozbiljne posljedice takvih događanja.

(4) Procjenu rizika iz stava (3) ovoga člana obavlja interni revizor.

Član 14. (Određivanje rizika)

(1) Centralna izborna komisija BiH, na osnovu izvještaja internog revizora i relevantnih faktora, određuje kada je razina rizika vrlo visoka, visoka, umjereno niska i niska.

(2) Nakon procjene rizika i analize interne kontrole, izrađuje se plan korektivnih mjera, koji donosi Centralna izborna komisija BiH na prijedlog internog revizora.

(3) Plan korektivnih mjera sadrži odgovornosti svih odgovornih pojedinaca, rokove za realiziranje predloženih mjera i metode kojima se prati napredak.

Odjeljak E. Procedure i pristupi informacijama

Član 15. (Pojam)

(1) Pristup informacijama obuhvata skup postupaka i procedura koji podrazumijeva obavijest (usmenu ili pismenu), davanje podataka, instrukcija, informacija i dr., s ciljem postizanja maksimalne učinkovitosti, ažurnosti i zakonitosti u radu svakoga uposlenoga, kao i za donošenje odgovarajućih odluka i preduzimanje određenih mjera od Centralne izborne komisije BiH i rukovodećih državnih službenika.

(2) Interni postupci informisanja koriste se kod primjene administrativnih i računovodstvenih procedura u Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

(3) Eksterni postupci informisanja odnose se na sve korisnike finansijskih izvještaja, podataka i dokumenata proisteklih iz administrativnih i računovodstvenih internih procedura, uključujući finansijske izvještaje, podatke i dokumente koji se posebnim aktima prezentiraju ili dostavljaju na uvid ili korištenje institucijama u okruženju i drugim institucijama. Za ovu svrhu koriste se:

- a) Zakon o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 28/00);
- b) Vodič Centralne izborne komisije BiH za podnositelje zahtjeva u smislu Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini i
- c) Pravilnik o sigurnosti informacionih sistema Centralne izborne komisije BiH.

Odjeljak F. Postupci komuniciranja

Član 16. (Načelo komuniciranja)

(1) U Centralnoj izbornoj komisiji BiH komuniciranje se obavlja po sljedećem načelu: predsjednik i članovi Centralne izborne komisije BiH-generalni sekretar Sekretarijata – šefovi organizacionih jedinica-neposredni izvršitelji po svim osnovama.

(2) U Poslovniku o radu Centralne izborne komisije BiH, Odluci o osnivanju Sekretarijata i Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Sekretarijata ugrađene su procedure radi što bržeg i učinkovitijeg izvršenja zadataka, uz osiguranje najkraćeg i najdjelotvornijeg načina međusobnog komuniciranja uposlenih u Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

Odjeljak G. Postupci nadgledanja

Član 17. (Način nadgledanja)

(1) Postupak nadgledanja i provedbe internih kontrolnih postupaka, te provedbu ovoga Pravilnika obavlja interna revizija, koja direktno odgovara Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

(2) Centralna izborna komisija BiH ima pravo i obavezu nadgledati zakonitost provedbe pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura i da onemogući pojedince da počine nezakonite radnje i transakcije.

POGLAVLJE IV. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 18. (Provedbeni akti)

Od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika potrebno je donijeti sljedeće akte:

- a) Kodeks ponašanja uposlenih u Centralnoj izbornoj komisiji BiH;

- b) Pravilnik o materijalno-finansijskom poslovanju i
c) Ostale akte iz djelokruga Centralne izborne komisije BiH.

Član 19.
(Radna grupa)

Do uspostave interne revizije u Centralnoj izbornoj komisiji BiH, ove aktivnosti će obavljati radna grupa koju imenuje Centralna izborna komisija BiH posebnom odlukom.

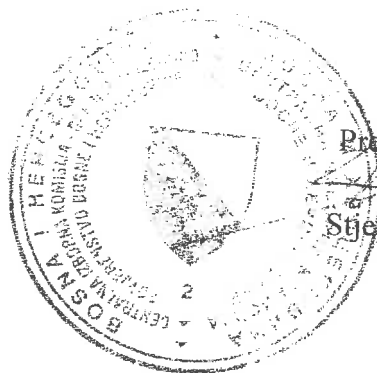
Član 20.
(Prestanak primjene)

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje primjena Pravilnika o internoj kontroli broj: 08-07-2645/04 od 28.06.2004. godine.

Član 21.
(Stupanje na snagu i način objave)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljen na web stranici Centralne izborne komisije BiH.

Broj: 01-02-2-2943/06
Sarajevo, 07.12.2006. godine

Predsjednik

Stjepan Mikić